

గాంధీ వేల్ కోమలం

కొడవటిగంటి కుటుంబరాను

శీతాం పద్మేశ్వరుడు. దానికృతాత తప్పను ఇంకెవరూ లేదు. రెండేడ్సుచీ అది జేపగిరి గారింటోనే ఉంటూ, ఏపో దాసికి చేతనైన వనులు చేస్తున్నది.

శేషమృగారన్నట్టు, “పాపం, అ ర్భుకం మండ! ఏపో దిక్కులేనిని ఇంటో ఉంచు మన్నాం గాని అది పని చేసే దేమటి? మేం చేయించువనే దేమటి?”

ఇందులో అబద్ధం విమా లేదు. పొద్దునా సాయంకాలమూ, ఇల్లూడవటమూ, దొడ్డి శూడ వడమూ, నీళ్లు చల్లడమూ, ముగైయైటమూ, ఇంచికి కావలిన నాలుగుచాదలు తోడటమూ, నాలుగు బట్టలూ సబ్బుపెట్టి ఉత్కటమూ, నాలుగు చెంబులూ తోమి పెట్టటమూ, రెండు శ్వాటలూ నాలుగు అంట గిస్నేలూ, కంచాలూ తోమటమూ, అయ్యగారి పొటు బజారుపోయి కూరలూ, వెచ్చాలూ పట్టుపు రావడమూ తప్పిన్న దాసికి పనే లేదు. బరువైన ఇంటి పనులన్నీ శేషమృగారే చేసుకుంటుంది—ఆన్నం వండడ మంటే, తిసటమాచే, నీళ్లు పోనుండవడమంటే, జడ పేసుకోవడమంటే, పూలు పెట్టుకోవడ మంటే...

శీతాం రోజ్లు చేసేదేముంది? విమా లేదు. అందుచేత అది అబ్బాయిని చూసుకుంటూ ఉంటుంది. శేషమృగారన్నట్టు, “అముండ పాపా యిని చేక్కుగా చూసుకుంటుంది. వాళ్లి అయిన విమిమాలపాటు నేనేమాడా పట్టుకోలేను. అది గంటలు గంటలు అడిస్తుంది. నా చేతిలోనుంచి దాని చేతిలోకి అట్లూ దూకుతాడా, దాని దగ్గిర్చుంచే రమ్ముంటే తల అడ్డంగా తిప్పే స్తాడు. అది పనిమాదక్కండి ఒక్కుండం కనిపించకపోయిందా ‘శీతా’ అని ఇత్తలిగిపొయేయిట్లు శేకలేస్తాడు.”

శీతాంమిద పాపాయి ఆపేక్ష ఎందాకా వచ్చిందంటే, వాడు చూస్తుండగా దాన్ని ఎవరూ గట్టిగా కోపుట్టానికి లేదు. బాధురుమని విడ్చెస్తాడు.

“లేదు, నాన్నా! అమృగారు నన్ను కోపం వల్లా!” అని అది భరవసా ఇస్తేగాని విడుపు మానడు.

ఇందుకల్ల విచ్చేమి టొస్తున్నడంటే అయ్యి గారుగాని అమృగారుగాని దానికి సరిఅఱణ శిక్షణ యిచ్చి శాగు చెయ్యటానికి లేకుండా ఉంది. ఆది వస్తుతహా మాచిముండే ననుకోండి. కాని పెద్దపుటక పుట్టకపోవటంవల్లా పసిముండ కావటంవల్లా పనిచేసే ‘పద్మతులూ అఫి సరిగా తెలీవు. ఆ మాటని సెత్తిన ఒక పెట్టుకొయ వెద్దామన్నా, బీపురుకట్టి వీపుమిద తిరగేద్దామన్నా లేదు-పాపాయి డేరుకోడు!

జీతమూ, భర్తుమూ లేకుండా, ఇంతకూడు మాత్రం పడేసి, నోరూ వాయా లేని అమాయక ముండు విత్యసేవక నియోగించిన తృప్తి అమృగారికి లేకుండాపోయై—గట్టిగా దాన్ని కొట్టటానికి లేని కారణాచేత.

ఇది శేషమృగారికి పెదుసరిష్టి. ఎందుచేత నంచే లేఖ్యవస్తే కొండి క త్రిరించి వాడిశే శేషమృగు, నల్లల్చి జాగర్తగా పట్టుకుని వీధిలో పారేసివచ్చే శేషమృగు, శీతాం పొం చూస్తేనే ఒక్కుండా సారి గొంతుపినికి చంపి పాకెయ్యాలన్నండ కోపం వస్తుంది. అది పని చేసి అలిసిపోయినట్టు కనిపించినా, తన పిలవగానే, ఎంతమారాన ఉన్నాసరే, వెంటనే ప్రత్యుషం కాకపోయానా, తన మనస్సులో ఉండి మాటలద్వారా బయటికిరాని ఉండేకాలు అది గ్రహించలేకపోయానా, దాని జట్టుగాని బట్టలు గాని తుఫ్రంగా లేకపోయానా అమృగారికి శిట్టు

వచ్చేన్నది. సీతాంకు బియ్యె పాశయిన వాళ్లు తెలివి లేటలూ, రుజీశ్రద్ధల నండే ఆసిమాద్యమ్ సిద్ధులూ, కల్క్రతగారి పిల్లలుండే పరిశుద్ధతా, ఇతరుల మనసు కనిపెట్టటంలో ఉత్తమకథల నుండే భావనాశ తక్కి ఉంటే, జేమమ్మగారికి సంపూర్ణమైన అనందం కలుగున. ఇన్ని ఉంటే సీతాంకేతమూ, భర్తమూ లేక జేమమ్మును పొద్దస్తమాలూ డీగిగం చెయ్యడేమా కనక, జేమమ్మగారి జీవితం దుఃఖాభసం అయ్యెట్టు ధాత లిఫ్ఫంచాదని మనం భావించుకోవాలి.

* * *

‘అబ్బాయి ఏడి?’ అన్నాడు జేమగిరి.

జేమగిరి గారికి చాలా పసులు. ఆయన శరీరానికి ఆట్టే పనిలేకపోయినా మనస్సుకు కించి శ్రయినా వికాంతిలేదు. చదువున్నవాడూ, ఇంత కలవాడూ, ఇంకా అంత గడిస్తున్నవాడూ కనక ఆయన మనస్సు ఉన్న జీవితంతో తృప్తి పడదు.

‘ఒక లక్ష రూపాయిలు ఎట్లా సంపాదించటం? ఎన్నికలు జరిగేపటంలో కాంగ్రెసు వాళ్లతో పోతేసి మనం శాసనభవన నిలబడితే ఎట్లాఉంటుంది? మంత్రి అయి భాన్సి విషాంకు ఉంటుందా? సుమారై న మంత్రి చాటుగా ఆణ్ణాయింపున ఎంత సంపాదించుకోవచ్చు? సీతారామమ్మ దగ్గిర పడుకుంటే ఎట్లా ఉంటుంది? ఆవిడమ్మ గుడితో త పుఅంకైవ్వరితోనూ పోకుండా ఉండా? నా పెళ్లంచచ్చిపోతే ఈసారనాన్న మంచి వీపైన మనిషిదొరుకుతుందా వెళ్లాంగా? ఈ కమ్మూళిష్టుల్ని కాంగ్రెసువాళ్లు చంపేస్తారా, లేదా? చైనాలో లాగ నీట్లుకూడా గెలవటం మొదలుపెడితే రప్పులో లాగ మనపంచి వాళ్లును కాల్చి పారేసి ఆస్తులు లాక్యు-ంబారో ఏమిలో! పాపాయికి నా పోలిక కొంచెనాన్న రాలేదేం? నా పెళ్లం కేసి ఎవరు మాస్తారులే?’

ఇటువంచి ఘనమైన విషయాలను గురించి జేమగిరిగారి బుర్ర తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూ ఉంటుంది. మధ్యమధ్య, ‘పాపాయి’ని గురించి ఆస్తకే ప్రవర్షిస్తూ ఉంటే తన పెళ్లాం సంతోషిస్తుందని ఆయన విక్కాసం. అందుకని తేలు కట్టినట్టుగా ‘పాపాయి ఏడి?’ అని అడిగాడు

గాని, జేమమ్మ చచ్చిపోతే ఆ విడ పెం టు ‘పాపాయి’ కూడా పోయినా అయినకు అభ్యుంతరంలేదు. పెళ్లామూ, పిల్లలూ అనేవి ప్రతిబంధకాలనే దృఢవిక్కాసం గల తాత్యివడు జేమగిరి.

‘సీతాం ఆడిస్తున్నది కామాలు’ అన్నది జేమమ్మ.

జేమమ్మ ఈ మాట అంటున్నదో లేదో పాపాయి కెవ్వున ఆర్పాడు. ‘అమ్మా?’ అని కేక పెడుతూ సీతాం గొంతుకూడా వినిపించింది.

‘అమ్మా, నామ్మా! చంపేసిందండీ చంపే వెధవనీ!... ఏం చేశావే, తప్పుడు ముండా! పలకవేషే? పోయి చూడండి కాస్తా!... ఏంత గుక్క-పట్టాడే నా తండీ!’ అంటూ గొమ్ములు బాదుకంటూ జేమమ్మ పరండాలోకి వచ్చి పడింది. ఆవిడ వెనకాలే జేమగిరికూడా గొప్పతూ వచ్చాడు.

పాపాయి సేలమిాద నుంచని సీతాంకేసి చూస్తూ పెద్దపెట్టున ఏడుస్తున్నాడు. జలలాగా ఉఁరుకొచ్చే కంచీసిక్కులో వాడి కట్ట కూడా కనిపించలేదు. జేమమ్మ పష్టివాలినట్టు వాడిమిాద వాలి ప్రెటీసువని వాడివాళ్లంతా ఆదరాబొదరా పరిషీంచసాగింది. వాడింకా పెద్దగుక్క-పట్టాడు. ‘ఏంచేశావే వాళ్లే? బెల్లంకొట్టిరాయట్లే మాట్లాడవేం? చంపేస్తా సేమనువన్నావో, కూచిముండా!’ అని జేమమ్మ గొంతు ఎలుగు రాము పోయేట్టు ఆరిచింది.

సీతాం తప్ప చేసినదానల్లే బాధమొహం పెట్టి, ‘ఏంలేదులెడమ్మగామూ! భరవాలేదు లెండీ?’ అన్నది.

భరవాలేదనే మాట దాని నోటియంచి వచ్చే టుప్పచికి జేమమ్మ అగ్గి అయిపోయి, పట్ల గట్టిగా బిగబ్బి దాని సెత్తిన ఫుడిఫుడి అముస్తా, ‘భరవాలేదు-అంటావా-తప్పదు-ముండా! సిల్ల వాళ్లి-చంపేసి-అంటావా-అంటావా?’ అని బునలు కొట్టసాగింది.

పాపాయి ఇంకా పెద్ద త్రుప్తికి వెళ్లాడు.

‘వాడికి చెయ్యా కాలా విరిగి ఉంటుంది! వాళ్లిదించు మందు?’ అన్నాడు జేమగిరి.

‘చెయ్యా కాలా విరుస్తుందినూడానూ! తిన్న తిండంతా విషముతుంది? కూడులేని మండన

దగ్గరికి తీసే కష్ట నెత్తికిరావు? ఈ వెధవానచే, దానికిసం పడేడుస్తాడు! అళ్ళానశ్శ వెధవ? అన్నది శేషమ్మ.

ఎంత వెదికినా విల్లాడి వొంచిమిం కొంచెమైనా గాయం కనిపించేలేదు.

శేషమ్మ కొట్టిన డబ్బులపు నీతాం పైకి చెప్పుపుకాకుండా నిక్కబ్బంగా మళ్ళీ మళ్ళీ విదుషున్నది.

పాపాయి దానికేసి చెయ్యిమాపి ఇంకా గుక్కపట్టి విదుషునేఁకొన్నాడు. శేషమ్మ వాళ్ళి ఇంకా కీలూకిలూ పరిక్షిస్తూనేఁకంది.

ఇంతలో శేషగిరి చిన్న కెకెట్టాడు.

నెలమిం, నీతాం ఎడమపాదం చుట్టూ సెత్తురుమడుగు. దాని పాదమంతా సెత్తురు. ఎడమపొకాలికి కెండంగుళాలు కిందిగా నాలు గంగళాల వేర పరికిటి బిరిగిపోయింది. అదంతా రక్తంపరకలు.

‘ఆ సత్తురేమటి?’ అన్నాడు శేషగిరి.

‘ఏంలేదు, అయ్యగారూ? మేవు గిసుకుంది. తలపుమేవు’ అన్నది నీతాం ఎక్కిశ్శతో.

‘అస్తు వాళ్ళిది!’ అన్నది శేషమ్మ. ఈ మాట ఆవిడ దేశికన్నాఁ మనం సరిగా ఊహించ లేం. ఆ సమయంాఁ, ఆ పరిస్థితిలో నీతాం విషమాన్న యజమానురాలైన శేషమ్మ విశ్వసించ రాదని ఒక స్థాఖ్యికమాత్రం ఉండవచ్చు. లేదా, తన ఇంటి తలుపుకు ఒక మేఘమ్మదనీ, అది ఎవరి కన్నా గాయాలు చేపుండి చిప్పుకోవటం ఆని దకు ఇష్టుంలేకపోయి ఉండోచ్చు.

అయితే రిజం—దిక్కుమాలినది—దాగదు గనక నీతాం చెప్పినమాట నిజమని తేలిపోయింది.

‘నీ అజాగ్రత మండా! మొదంటి పరికిటి ఇస్తే అది కాస్తా చించుకన్నావా?’ అన్నది శేషమ్మ, కాప్పయినా కోపంలేవండా, నీతాంమిం జాలి ఉట్టిపడేలాగ.

ఆవిడకి నవ్వునుడూ వచ్చించి.

‘ఈ భాగ్యానికి ఎంత అడాన్నది శేస్తివే?’ అన్న దావిడ. తాను ఎంతో ని ల్పి రంగ గా

ముర్రె బూర్జసబ్బతో

ఎరికినవిగమక.

నాదుస్తులుమరకర్మండా

ఎల్లప్పుడు శుభ్రమూంటుస్తులు

ముర్రె ఐండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్ మదరాను వారితయారీ

సరియినపుట్టులు చుప్పాలిపొందణి గ్రహించాలి

W.I.C. 676

ఉన్నట్టూ, ఆడాన్నడంతా నీతామే చేసినట్టూ శేషమ్మగారు మనస్సుల్లిగా విశ్వసించింది.

తలుచుపున్న కొద్ది ఆపిడకింకా నవ్వుచ్చింది.

‘ఓరి శిచ్చికుంకా! దానికి గాయమయిందని పీడింతసేర్చా మొస్తా! చూశారా?’

‘దాని గాయం సంగతేమటి?’ అన్నాడు శేషగిరి.

‘అఁ, తడియడ కట్టేసే అదే పోతుంది.’

* * *

అవును, ఆ ఇంటో నీతాంమిం ప్రేమక్కండి, దానిబాధ సహించలేసివాడు పాపాయి ఒకడే. కానీ ఈ నీతాం ఎల్లకాలం ఇక్కడ ఉండదు.

ఇవాళ కోమలంగా ఉన్న ఈ గాడిదస్తీలు క్రమంగా పెరి ఈల్లి లాగానూ; తండ్రి లాగానూ ఓండ్రపెట్టటమూ, వెనక కాళ్ళతో తన్నటమూ నేరవకపోదు.

Source: Press Academy Website, Telugu Swatantra Magazine, Mar 1949

Disclaimer: This **SELECTIVE** topic/article/write-up of Ko.Ku gaaru is nostalgic. It has been posted here to increase the availability of some rare, forgotten and precious material for appreciation by a wider audience.

No intention what so ever of copy right violation is involved.

Request for removal of any copyrighted material, by the owner, will be promptly complied with due apologies.

Maganti Vamsi Mohan

<http://www.maganti.org/>